

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 16. 5. 2012
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a
zaistenia (Solventnosť II), pokiaľ ide o termíny jej transpozície a uplatňovania a termín
zrušenia niektorých smerníc**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dôvody a ciele návrhu

V smernici 2009/138/EC (Solventnosť II) sa na reguláciu európskych poisťovní a zaistovní a na dohľad nad nimi stanovuje moderný systém založený na rizikách. Tieto nové pravidlá sú podstatné pri zaistení bezpečného a spoľahlivého odvetvia poisťovníctva, ktoré môže poskytovať udržateľné poistné produkty a podporovať reálnu ekonomiku prostredníctvom dlhodobých investícií a dodatočnej stability.

Termínom transpozície smernice 2009/138/ES je 31. október 2012. Platné smernice o poistení a zaistení (smernice 64/225/EHS, 73/239/EHS, 73/240/EHS, 76/580/EHS, 78/473/EHS, 84/641/EHS, 87/344/EHS, 88/357/EHS, 92/49/EHS, 98/78/ES, 2001/17/ES, 2002/83/ES a 2005/68/ES, zmenené a doplnené aktmi vymenovanými v časti A prílohy VI), ktoré sa súhrnne označujú ako Solventnosť I, sa zrušia s účinnosťou od 1. novembra 2012.

Komisia 19. januára 2011 prijala návrh na zmenu a doplnenie smernice 2009/138/ES s cieľom zohľadniť novú architektúru dohľadu nad poistením, a najmä zriadenie Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) k 1. januáru 2011 [KOM(2011) 8, KOD 2011/0006] (Omnibus II). Do návrhu sa takisto zahŕňajú ustanovenia na predĺženie dátumov na transpozíciu, zrušenie a uplatňovanie v smernici 2009/138/ES. Tieto pravidlá sú dôležité na zaistenie hladkého prechodu na nový režim. V rámci režimu Solventnosť II sa okrem toho a aj v záujme jeho plnej funkčnosti takisto vyžaduje vysoký počet delegovaných a vykonávacích aktov Komisie a poskytujú sa dôležité podrobné údaje týkajúce sa rôznych technických otázok. Mnohé z týchto takzvaných pravidiel „úrovne 2“ sú úzko spojené so smernicou Omnibus II a Komisia ich nemôže predložiť pred uverejnením smernice Omnibus II.

V súčasnosti existuje riziko, že sa navrhovaná smernica Omnibus II neuverejní a nenadobudne účinnosť pred termínom transpozície smernice 2009/138/ES, teda k 31. októbru 2012. Keby sa tento termín ponechal nezmenený, znamenalo by to, že rámcová smernica by sa musela implementovať bez prechodných pravidiel a iných dôležitých úprav predpokladaných v smernici Omnibus II. S cieľom zabrániť takejto situácii a zaistiť právnu kontinuitu ustanovení súčasnej smernice Solventnosť (Solventnosť I) až do nadobudnutia účinnosti kompletného balíka smernice Solventnosť II sa navrhuje, aby sa príslušný termín transpozície v smernici 2009/138/ES predĺžil do 30. júna 2013.

Je dôležité, aby sa orgánom dohľadu a poisťovniam (zaist'ovniám) poskytol nejaký čas na prípravu na uplatňovanie smernice Solventnosť II. Preto sa navrhuje, aby sa termín prvého uplatňovania smernice Solventnosť II stanovil na 1. januára 2014. Tým sa orgánom dohľadu umožní, aby včas začali so schvaľovacími postupmi, napríklad pre vnútorné modely a špecifické parametre podnikov.

Dátum zrušenia smernice Solventnosť I by sa mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na veľmi krátke obdobie, ktoré zostáva do termínu stanoveného na 31. októbra 2012 by Európsky parlament a Rada mali prijať túto smernicu ako naliehavú záležitosť a mala by bezodkladne nadobudnúť účinnosť.

Táto smernica je potrebná na zabránenie právnemu vákuu, ktoré by vzniklo po 31. októbri 2012.

Medzi právnym systémom EÚ (Solventnosť II) a právnym systémom členských štátov by existoval rozdiel (keby bola naďalej účinná transponovaná smernica Solventnosť I). Pre orgány dohľadu, poisťovne a zaistovne a pre členské štáty by táto situácia predstavovala právnu neistotu.

1.2. Smernica 2009/138/ES (Solventnosť II)

Touto smernicou sa zavádza nový a moderný režim solventnosti pre poisťovateľov a zaistovateľov v Európskej únii. Stanovuje sa v nej prístup založený na hospodárskych rizikách, ktorý poskytuje poisťovniam a zaistovniam motivačné faktory na náležité meranie a riadenie svojich rizík.

1.3. Návrh KOM(2011) 8 (smernica Omnibus II)

Tento návrh sa zameriava na zmenu a doplnenie smernice 2009/138/ES s cieľom prispôbiť smernicu Solventnosť II novej architektúre dohľadu nad poistením, a najmä zriadeniu Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) k 1. januáru 2011 [KOM(2011) 8, KOD 2011/0006]. Navrhuje sa v ňom odklad termínu transpozície smernice Solventnosť II na 31. december 2012.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

2.1. Postúpenie tohto návrhu národným parlamentom

Návrhy legislatívnych aktov vrátane návrhov Komisie, ktoré boli zaslané Európskemu parlamentu a Rade, sa musia poslať národným parlamentom v súlade s protokolom (č. 1) o úlohe národných parlamentov v Európskej únii priloženom k zmluvám.

Podľa článku 4 protokolu musí od sprístupnenia návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom do dňa, keď sa zaradi do predbežného programu Rady na jeho prijatie alebo na prijatie pozície v rámci legislatívneho postupu, uplynúť osemtyždňová lehota.

Podľa článku 4 sú však v naliehavých prípadoch, ktorých dôvody sa musia uviesť v akte alebo v pozícii Rady, prípustné výnimky. Prijatie tohto návrhu Európskym parlamentom a Radou sa musí z vyššie vysvetlených dôvodov považovať za absolútne naliehavé.

2.2. Posúdenie vplyvu

Tento návrh nie je doplnený o osobitné posúdenie vplyvu, pretože posúdenie vplyvu pre smernicu Solventnosť II sa už vykonalo a tento návrh sa zameriava iba na zabránenie situácii právneho vákua, ktoré by vzniklo z dôvodu oneskoreného zverejnenia smernice Omnibus II v Úradnom vestníku Európskej únie.

Keby sa v tomto štádiu nič neurobilo, vznikla by po 31. októbri 2012 veľmi neistá právna situácia. Medzi právnym systémom EÚ (Solventnosť II) a právnym systémom členských štátov by existoval rozdiel (keby bola naďalej účinná transponovaná smernica Solventnosť I). Pre orgány dohľadu, poisťovne a zaist'ovne i pre členské štáty by táto situácia predstavovala právnu neistotu.

Rámcová smernica by sa okrem toho mala vykonať bez prechodných pravidiel a iných dôležitých úprav predpokladaných v smernici II.

Navrhovaná zmena a doplnenie sa týka iba povinnosti členských štátov transponovať smernicu do 31. októbra 2012, a to predĺžením termínu transpozície do 30. júna 2013. Predpokladá sa v nej aj termín začatia uplatňovania smernice od 1. januára 2014. Nemení sa ňou podstata dotknutej smernice, a preto sa ňou neukladajú podnikom žiadne dodatočné povinnosti.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Zhrnutie navrhovaných opatrení

Návrhom sa mení a dopĺňa článok 309 ods. 1 smernice 2009/138/ES odkladom termínu transpozície na 30. júna 2013 a stanovením neskoršieho dátumu jej uplatňovania (od 1. januára 2014). Takisto sa ním zodpovedajúcim spôsobom menia a dopĺňajú články 310 a 311, a to stanovením nového dátumu zrušenia smernice Solventnosť I (od 1. januára 2014).

3.2. Právny základ

Článok 53 ods. 1 a článok 62 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

3.3. Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, ak sa návrh týka oblasti, ktorá nepatrí do výlučnej právomoci Európskej únie.

Členské štáty nemôžu ciele návrhu dosiahnuť v dostatočnej miere, pretože ustanovenia smerníc sa nemôžu meniť a dopĺňať ani rušiť na vnútroštátnej úrovni.

Vzhľadom na to, že sa týmto návrhom mení a dopĺňa účinný akt práva EÚ, ako nič, čo nemôžu urobiť samotné členské štáty, ciele tohto návrhu sa môžu dosiahnuť iba prostredníctvom opatrenia EÚ.

Zásada subsidiarity je dodržaná, pretože návrhom sa menia a dopĺňajú súčasné právne predpisy EÚ.

3.4. Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto dôvodu.

Návrhom sa nemení podstata súčasných právnych predpisov EÚ: obmedzuje sa na odklad dátumu transpozície smernice 2009/138/ES do 30 júna 2013 s cieľom zabrániť situácii právnej neistoty po uplynutí súčasného termínu transpozície (31. októbra 2012). Takisto sa v ňom stanovuje nový neskorší termín uplatňovania smernice Solventnosť II a následné zrušenie smernice Solventnosť I (k 1. januáru 2014).

3.5. Výber nástrojov

Navrhovaný nástroj: smernica.

Žiadny iný nástroj by nebol vhodný. Keďže ide o zmenenú a doplnenú smernicu, jediným riešením je prijať ďalšiu smernicu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

- Zjednodušenie

Nový návrh ako taký neobsahuje žiadne zjednodušujúce prvky. Jeho jediným cieľom je odklad termínu transpozície smernice 2009/138/ES na 30. júna 2013 a stanovenie nového termínu uplatňovania smernice od 1. januára 2014.

- **Zrušenie existujúcich právnych predpisov**

Samotné prijatie návrhu nepovedie k zrušeniu existujúcich právnych predpisov; iba sa ním upraví termín zrušenia, ktorý sa už predpokladá v smernici 2009/138/ES.

- **Európsky hospodársky priestor**

Na tento návrh nástroja sa vzťahuje Dohoda o EHP, a preto ho treba rozšíriť tak, aby zahŕňal Európsky hospodársky priestor.

- **Podrobné vysvetlenie návrhu po jednotlivých kapitolách alebo článkoch**

Týmto návrhom sa dátum transpozície smernice 2009/138/ES odkladá na 30. júna 2013.

Článkom 1 návrhu sa zodpovedajúcim spôsobom mení a dopĺňa článok 309 ods. 1 smernice 2009/138/ES pod názvom „Transpozícia“. Takisto sa v ňom stanovuje nový, neskorší termín uplatňovania smernice Solventnosť II (od 1. januára 2014).

V článku 2 sa mení a dopĺňa termín zrušenia smernice Solventnosť I (od 1. januára 2014) v článku 310 a stanovuje sa rovnaký termín, ako je termín uplatňovania ustanovení smernice Solventnosť I v prepracovanom znení v smernici Solventnosť II v článku 311.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), pokiaľ ide o termíny jej transpozície a uplatňovania a termín zrušenia niektorých smerníc

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1 a článok 62,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)³ sa na reguláciu európskych poisťovní a zaistovní a na dohľad nad nimi stanovuje moderný systém založený na rizikách. Tieto nové pravidlá sú podstatné pri zaistení bezpečného a spoľahlivého odvetvia poisťovníctva, ktoré môže poskytovať udržateľné poistné produkty a podporovať reálnu ekonomiku prostredníctvom dlhodobých investícií a dodatočnej stability.
- (2) V smernici 2009/138/EC sa 31. október 2012 stanovuje ako dátum transpozície a 1. november 2012 ako dátum zrušenia existujúcich smerníc o poistení a zaistení (smerníc 64/225/EHS⁴, 73/239/EHS⁵, 73/240/EHS⁶, 76/580/EHS⁷, 78/473/EHS⁸, 84/641/EHS⁹,

¹ Ú. v. EÚ C, , s. .

² Ú. v. EÚ C, , s. .

³ Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1.

⁴ Ú. v. ES 56, 4.4.1964, s. 878.

⁵ Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3.

⁶ Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 20.

⁷ Ú. v. ES L 189, 13.7.1976, s. 13.

87/344/EHS¹⁰, 88/357/EHS¹¹, 92/49/EHS¹², 98/78/ES¹³, 2001/17/ES¹⁴, 2002/83/ES¹⁵ a 2005/68/ES¹⁶.

- (3) Komisia 19. januára 2011 prijala návrh na zmenu a doplnenie smernice 2009/138/ES¹⁷ s cieľom zohľadniť novú architektúru dohľadu nad poistením, a najmä zriadenie Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) (Omnibus II). Do uvedeného návrhu sa takisto zahŕňajú ustanovenia na predĺženie dátumov na transpozíciu, zrušenie a uplatňovanie stanovené v smernici 2009/138/ES.
- (4) Vzhľadom na zložitosť návrhu smernice „Omnibus II“ existuje riziko, že nenadobudne účinnosť pred príslušnými termínmi stanovenými v smernici 2009/138/ES. Ponechanie týchto dátumov v nezmenenej podobe by viedlo k tomu, že smernica 2009/138/ES by sa vykonala bez dôležitých úprav stanovených v prípade zavedenia smernice „Omnibus II“.
- (5) S cieľom zabrániť nadmerne zaťažujúcim legislatívnym povinnostiam pre členské štáty v rámci smernice 2009/138/ES a neskôr v súvislosti s novou architektúrou plánovanou v návrhu „Omnibus II“ je vhodné predĺžiť termín transpozície smernice 2009/138/ES.
- (6) S cieľom umožniť orgánom dohľadu, poisťovniam a zaist'ovniam pripraviť sa na uplatňovanie novej architektúry ako celku by sa mal naplánovať neskorší dátum uplatňovania, konkrétne 1. január 2014.
- (7) S cieľom zabrániť právnej vákuu by sa mal zodpovedajúcim spôsobom upraviť termín zrušenia existujúcich smerníc o poistení.
- (8) Vzhľadom na veľmi krátke obdobie do uplynutia termínov stanovených v smernici 2009/138/ES by táto smernica mala bezodkladne nadobudnúť účinnosť.
- (9) Následne je takisto odôvodnené uplatniť výnimku pre naliehavé prípady stanovené v článku 4 protokolu (č. 1) o úlohe národných parlamentov v Európskej únii v tomto prípade, pokiaľ ide o postúpenie návrhu tejto smernice národným parlamentom,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2009/138/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. článok 309 ods. 1 sa mení a dopĺňa takto:

⁸ Ú. v. ES L 151, 7.6.1978, s. 25.
⁹ Ú. v. ES L 339, 27.12.1984, s. 21.
¹⁰ Ú. v. ES L 185, 4.7.1987, s. 77.
¹¹ Ú. v. ES L 172, 4.7.1988, s. 1.
¹² Ú. v. ES L 228, 11.8.1992, s. 1.
¹³ Ú. v. ES L 330, 5.12.1998, s. 1.
¹⁴ Ú. v. ES L 110, 20.4.2001, s. 28.
¹⁵ Ú. v. ES L 345, 19.12.2002, s. 1.
¹⁶ Ú. v. EÚ L 323, 9.12.2005, s. 1.
¹⁷ [KOM(2011) 8, KOD 2011/0006].

(a) v prvom pododseku sa dátum „31. októbra 2012“ nahrádza dátumom „30. júna 2013“;

(b) vkladá sa tento druhý pododsek:

„Členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia uvedené v prvom pododseku od 1. januára 2014.“

2. V článku 310 sa dátum „1. novembra 2012“ nahrádza dátumom „1. januára 2014“.

3. V článku 311 sa dátum „1. novembra 2012“ nahrádza dátumom „1. januára 2014“.

Článok 2

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 3

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*